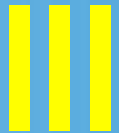
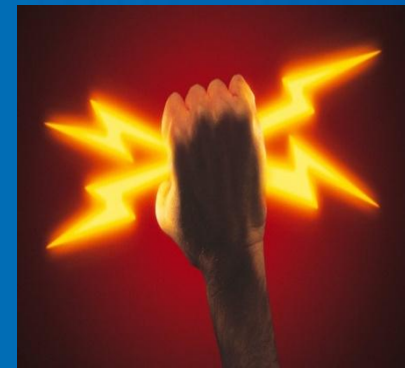

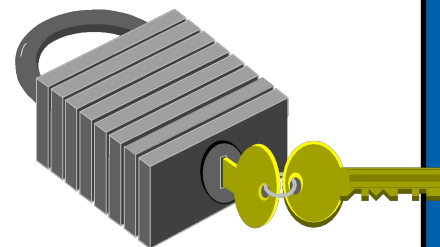
Саяси Билік

Үйренетін нысандар:

- Биліктің қасиеті туралы
- Биліктің маңызы, қайнары және қолданылуы туралы
- Билікті күшейтудің стратегиясы және тактикасы
- Бедел және билік

**«Барша ана баласы президент болса
деп армандайды, бірақ ешкім баласы
саясаткер болғанын қаламайды.»**

-- Джон Кеннеди АҚШ президенті (1961-1963)

**«Саясат қан төгілмейтін соғыс, соғыс қан
төгілетін саясат.»**

-- Мао зидун, Қытай көсемі

«Саясат мүмкіндік туралы өнер.»

-- Отто Бисмарк, Неміс канцлері

**Өнер, еркіндік, шығармашылық қоғамды
билікке қарағанда тез жақсартады.**

-- Виктор Пинчук, Украина олигархы

Билі

Қен тұратын елдегі ең ықпалды адам кім?

Сен ең ықпалды адамды неге негізделіп анықтайсың?

- Құрметті
- Ашықтығы
- Сенімді
- Пайдалы
- Бай
- Ортақ қорқыштан

БИЛІК ҰҒЫМЫ

Қараңғы және сұрқия? Жарқын және қызықты?

Билік

- Өзі қалайтын жолмен іс жүргізеді
- Басқа адамға ықпалды.
- Еселенген құқы бар.

Ықпал – басқа адамның ойына, әрекетіне, көңіл-күйіне әсер ету, тіпті оны белгілеу

**Ықпал – белгісіз нәтижелер
тудыратын билік**

**Меңгеру – нақты нәтижелер
тудыратын билік**

**Басқару – Билікті тұрақты
пайдаланып ұйымдастыру**

Саяси Билік

✓ Саясаттың отыны.

✓ Мемлекетті басқару, саяси
шешімдерге ықпал ету.

✓ Саясаткер билік үшін күреседі.

President

Governor

Senator

Congressman

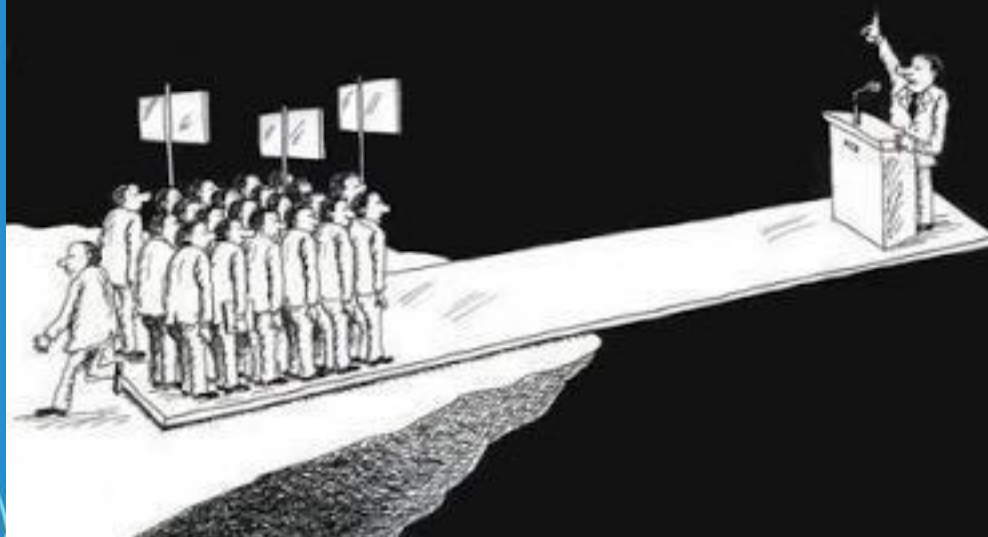
Mayor

Саяси бедел және билік

Авторитет те (Бедел) биліктік сипат бар, бірақ билік беделмен шектелмейді.

**Билік – басқаларға қалағанын жасата алу.
Бедел – биліктің легитимділігі.**

Халық өзінің күшін толық сезіне бермейеді!

Вебердің «Бедел теориясы»

Харизматикалық бедел:

Биліктің легитимділігі тұлғаның таңғажайып жеке қасиетін негіз етеді.

Дәстүрлі бедел:

Биліктің легитимділігі дәстүрді негіз етеді.

Құқықтық бедел:

Биліктің легитимділігі заң-жүйесін негіз ететді.

Түйінді сұрақ: Университеттің билігі қандай беделге

негізделсе дұрыс болады?

Биліктің бес түрі

Марапатты билік: марапаттауды басшылыққа алатын билік.

Мәжбүрлегіш билік: Қорқытып, тіпті жазалап басқаратын билік.

Легитимді билік: Өзара келісуді, заңды негіз еткен билік.

Шарапатты билік: білім, немесе ақпарат бөлісетін билік.

Салиқалы билік: РТұлғалық харизманы негіз еткен билік.

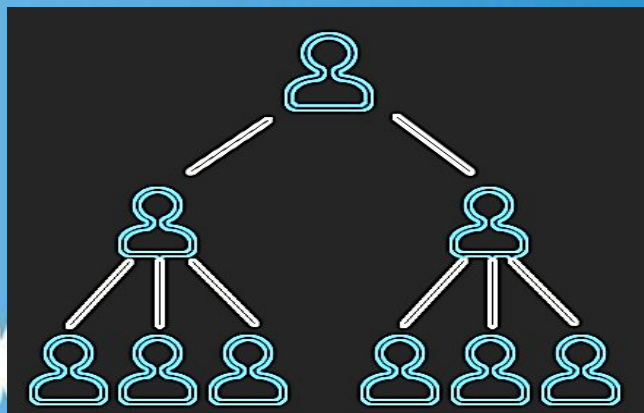
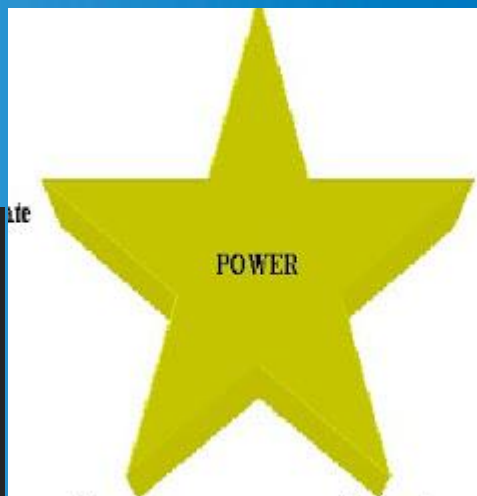

**Мәжбүрлегіш
билік**

**Марапатты
билік**

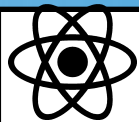
Салиқалы билік

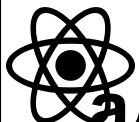
Легитимді билік

Шарапатты билік

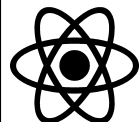
Ықпал әдістері

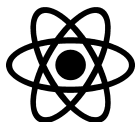
Ақылмен иландыру – логикадан пайдаланды

Эмоциялық әсерлендіру – құндылық, адалдық, үрей секілділерді пайдалану

Сауда – сыйлықтар, марапаттар

Нормативті – дәстүрден, заңнан пайдалану

Ықпалдың Үш түрлі нәтижесі

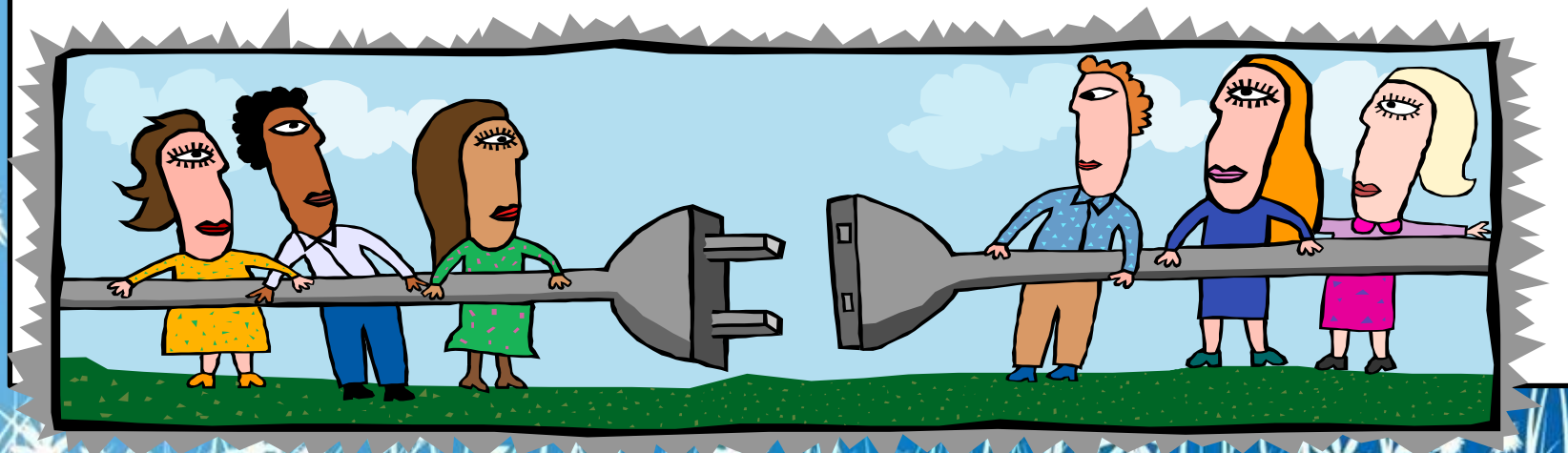
Қуаттау – орындауға ризалық

Бойсұну – амалдың жоғынан орындау

Қарсылық – орындауға келіспеу

«Болмайды» дегенді толық түсінеміз бе?

«Жарайды» дегенді түсінеміз бе?

**Экономикалық билік –
экономикалық байлықтарды
басқаруға құқылы.
Әскери билік – соғыс жүргізуге
құқылы.**

Биліктің бес формасы

Күш қолдану – тәртіпке бағындыру үшін адамдарды ұстау мен жазалау, олардың мүлкін бұзу не тартып алу;

Үгіттеу – иландыруға тырысу

Бақылау – ауқым мен беталысты қадағалау;

Қорғау – өмірі мен мүлкін қорғау

Ұйымдастыру – адамдарды ақылды түрде мақсатқа жұмылдыру.

**Ақылд
ы
ұсыны
с**

Кеңесу

**Жеке
Өтініш
терді
қарау**

**Мадақ
тау**

**Қысы
м
көрсет
у**

Салтанат амалдар

**қызық
тыру**

**Заңда
стыру**

**Мәжбү
рлеу**

**марап
аттау**

Ұжымдағы кісілер

ОҚШАУЛАНҒАН кісі – негативті, өшпенділікті сезімдегі, қатысқысы келмейтін адамдар

ЕСЕПШІЛ кісі – пайда мен орайды, өз мүддесін ойлаған кісі

МОРАЛДЫҚ кісі – ұжымға позитисті қарайтын, өз қалауын тежей алатындар.

Етзонидің билікке анализі

**Кісі
түрлері**

Оқшауланған

Есепшіл

Моралдық

Биліктің түрі

Мәжбүрлеу

Утилитарлы

Нормативті

БИЛІКТІҢ ЕКІ КЕЛБЕТІ

Өзімшіл билік

- Жеке мүддесін көздейді
- Биліктегілер байып кетеді

Қоғамшыл билік

- Мотивация жасауды көздейді
- Ұжымдық мақсатты көздейді

Билік пен ықпалдың қайнары

- **Зерде** - фактке негізделеді, логикалы.
- **Ынтымақ** – позитивті аңыс, ізгі мақсат
- **ұйымдасу** – ақпарат пен мүмкіндікті бөлісу
- **саудаласу** - өзара пайда жеткізу.
- **Бұйрық** – тіке бұйыру.
- **Жоғары бедел** – ұйымдастыруға қабілеттілік
- **Санкция** – ұжымдық сыйлау мен

“Білім дегеніміз билік
(күш).”

– Ф. Бэкон

**"KNOWLEDGE
IS
POWER."**

SIR FRANCIS BACON (1561-1626)

© UNFINISHED POLIS

Билік қайдан келеді?

Билік қоғамдық ынтымақтасудан, одақтасудан келеді. Ол негізінен коллекистің нәтижесі. Жеке өзімен өзі билік бола алмайды.

Бірақ, билікті аз сандылар иелеп алады да, тіпті көп сандыға қарсы құралға айналдырады..

Сен саясатқа қатысып па едің?

А: иә.

В: жоқ

С: жоға, ешқашан!

Д: Ой! Мүмкін бе?

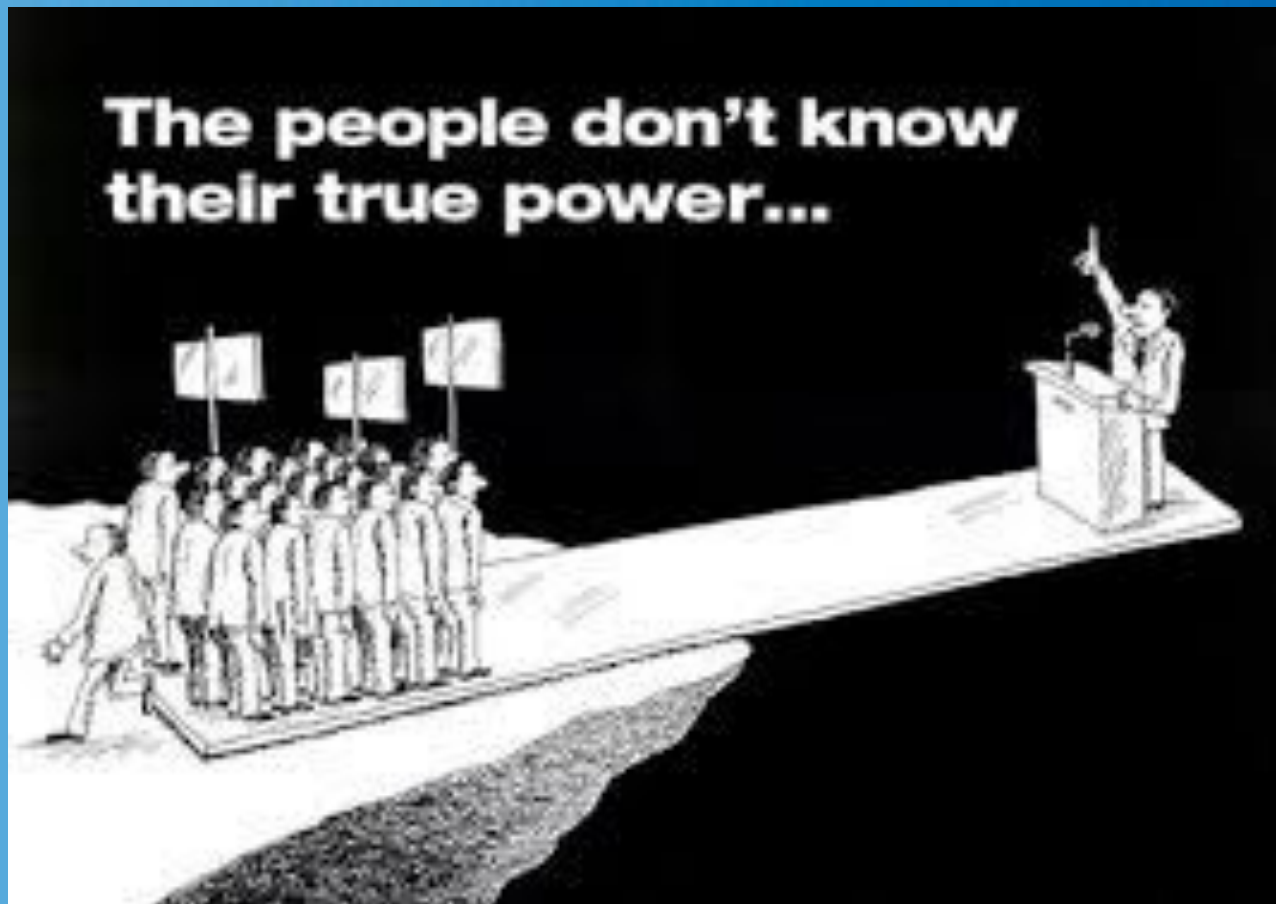
Билік **vs.** Біліктілену

Билік әрқашан бойсынушылардың әрекетін шектейді.

Сондықтан--

Біліктілену бойсынушыларға қарата билікті жақсарту және күшейту..

Біліктілену дегеніміз билеушілер билікті бөлісуі және халыққа қызмет көрсетуі.

Соңы

By Haidar Alphi (2018/9/17)